

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g P O

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Cbs de Klimop
Adres	Schooldijk 21
Postcode en plaats	7122 LX Aalten
E-mailadres school	m.hebbink@accentscholengroep.nl
Telefoonnummer school	0543-461226
Directeur	Mieke Hebbink
Adjunct-directeur	nvt
Daltoncoördinator	Charlotte Meijer
Aantal groepen (PO)	4
Aantal leerlingen	77
Populatie (PO)	Veelal autochtone leerlingen uit het buitengebied van Aalten
Aantal leraren	5 leerkrachten, 1 intern begeleider en 2 onderwijsassistenten
In bezit van Daltoncertificaat	6
Bezig met Daltoncursus	-
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	Goed, d.d. 26-03-2019
Visitatieteam	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	dhr./mevr.
Lid 3.	dhr./mevr.
Datum visitatie	27 - 06 - 2019
Soort visitatie	x 1 ^e licentieverlenging
(besluit vorige visitatie)	2e licentieverlenging
	licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

**Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging**

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

evaluatie school

bevindingen visitatieteam

aanbeveling 2.

evaluatie school

bevindingen visitatieteam

aanbeveling 3.

evaluatie school

bevindingen visitatieteam

aanbeveling 4.

evaluatie school

bevindingen visitatieteam

aanbeveling 5.

evaluatie school

bevindingen visitatieteam

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Dit zien we op de Klimop vooral terug bij het omgaan met de weektaak en het planbord. Communicatie en verantwoording daarover is met name tijdens de uitvoering van de taken. De leerkrachten en leerlingen zijn met elkaar in gesprek, vragen en bieden hulp. Voor feedback op leerling niveau gebruiken verschillende feedbackvormen die verzameld zijn, op groepsniveau. Deze reflectiebakken zijn nog in ontwikkeling. Dat ook ouders betrokken zijn bij de verwerking van de taken blijkt bij ons o.a. uit reacties die we tijdens de contactmomenten zoals de 10 minuten gesprekken of via mail krijgen. Deze gaan onder andere over het plannen en de uitvoering van de weektaken.

Het eventueel bijstellen van een weektaak wordt in overleg met leerkracht, leerling en ouders gedaan.

De leerlingen worden aangesproken en spreken elkaar aan op het correct omgaan met de leeromgeving het zich houden aan de regels zoals die, mede in overleg met de kinderen zelf, zijn opgesteld.

Dit schooljaar zijn wij in groep 5 t/m 8 gestart met een kind/ouder gesprek (aan het begin van het schooljaar) waarbij de leerling zijn/haar leerdoel voor dat jaar aan kan geven. Ook wordt besproken hoe hij/zij dat doel denkt te gaan halen en welke hulp hij van zijn/haar leerkracht(en) daarbij nodig heeft. De bedoeling is dat dit komende jaren schoolbreed ingezet gaat worden.

bevindingen visitatieteam

Het gebruik van de weektaak, en het kies- en planbord in groep 1/2, hebben we terug gezien in de praktijk. De leerlingen hebben de keuze wanneer ze welke taak ze uitvoeren en hoe (zelfstandig of samen). Ook de keuze van de werkplek wordt 'vrij' gelaten door leerkracht. In de ochtend wordt er stil gewerkt in de hal.

Binnen de school zijn jullie bezig met het experimenteren van diverse formats van de weektaak (groep 4 t/m 8. Groep 3 heeft een dagtaak). De volgende stap die jullie hierin kunnen maken is een format ontwikkelen waarbij een doorgaande lijn zichtbaar is. Kijk eens bij elkaar. Welke elementen uit de verschillende weektaken vinden jullie belangrijk en past bij jullie visie? Zijn er nog elementen die nu nog niet op de weektaak staan maar jullie wel belangrijk vinden?

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Door het stellen van regels worden kaders aangegeven. De kinderen worden betrokken bij het opstellen van regels en kennen deze. Uitzonderingen op de regels komen uiteraard voor, maar deze worden dan altijd met de kinderen besproken met daarbij ook de verklaring waarom afgeweken wordt. Het blijkt dat kinderen ook graag oplossingsgericht mee willen denken (bv. afspraken voor de stilte werkplek in de hal) en trots zijn op hun inbreng. De leerkrachten creëren daar nadrukkelijk ruimte voor. Het zelfstandig werken aan de weektaak en de duidelijke instructiemomenten (wie, wanneer, waar) zorgen ervoor dat er ruimte is voor de leerkrachten om leerlingen die meer of andere begeleiding of meer structuur nodig hebben.

bevindingen visitatieteam

In de praktijk hebben wij gezien wat hierboven is beschreven: Kaders worden aangegeven en zijn bekend bij de leerlingen. Leerlingen worden betrokken bij het onderwijs en hebben de vrijheid om ideeën in te brengen (bijvoorbeeld de inrichting voor de hal). Jullie werken vanaf groep 3 met het kwartiertjesrooster. Het is voor de leerlingen bekend wanneer er met welk vak/activiteit/taak wordt gestart. Probeer in de weergave van het rooster een doorgaande lijn te creëren: Gebruik van kleuren, het benoemen van het doel en 'de les' (ik leer/ ik maak).

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Op de Klimop is vertrouwen, zelfstandigheid en respect voor elkaar een logisch gevolg van het nauw samenwerken om de doorgaande lijn gestalte te geven en te onderhouden. Zo wordt bijvoorbeeld met elkaar gedeeld in het DOP

(DaltonOntwikkelingsPlan) hoe men werkt en wat de aanpak is en wat verbeterpunten zouden kunnen zijn. Deze mate van openheid wordt alleen bereikt in een vertrouwde leer- en werkomgeving, zoals die bij ons op school aanwezig. Doordat er met een klein team gewerkt wordt is het van belang dat een ieder de taken en verantwoordelijkheden serieus neemt en zich aan afspraken houdt. Als dat niet zo is, merkt een collega daar direct de (negatieve) gevolgen van. Hier zijn de teamleden zich van bewust en als gevolg daarvan neemt iedereen de eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot de aan haar/hem toebedeelde taken/verantwoordelijkheden serieus.

Naast kennisoverdracht en de cognitieve ontwikkeling bieden wij de leerlingen de kans zich verder te ontwikkelen op zowel creatief, muzikaal, sportief en sociaal-emotioneel vlak. Alle talenten worden tijdens onze talentenmiddag ingezet en verder ontwikkeld.

Bij bestaande en verandertrajecten is het standpunt of deze leiden tot het begeleiden van onze leerlingen tot 'Fearless human beings'

De lerende organisatie van de Klimop is onderdeel van de Accent Scholengroep. Bovenschools is daarom de mogelijkheid om de orthopedagoog die in dienst is bij Accent in te zetten. Daarnaast worden de data van toetsen geanalyseerd en scholing op maat aangeboden waar de leerkrachten, intern begeleider en directeur van de Klimop gebruik van maken.

bevindingen visitatieteam

Leerkrachten krijgen en voelen de vrijheid om te experimenteren. Deze experimenten worden gedeeld tijdens bijvoorbeeld een bordsessie. Hier wordt ook de keuze gemaakt om het experiment verder uit te rollen binnen de school. De leerkrachten zijn bewust bezig met hun werk en het geven en verbeteren van het onderwijs op de Klimop. Hierbij staat altijd de How? Why? What? centraal.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Zelfstandigheid is één van de pijlers waarop het daltononderwijs steunt en dat geldt zeer zeker voor onze school. De grote mate van zelfstandig kunnen

functioneren en eigen verantwoordelijkheid is mede de reden dat het werken met combinatieklassen succesvol is. Coöperatief leren wordt in diverse werkvormen ingezet en doelgericht leren krijgt daardoor ook vorm en betekenis voor de kinderen.

Uitgestelde aandacht is vooral in de onderbouw een onderdeel waar veel aandacht aan besteed wordt. Ook in de andere groepen wordt hier aandacht aan besteed, denk hierbij aan het gebruik van het aandachtsblokje en 3 kinderen vragen, daarna juf vragen (ask tree, than come to me).

In elke groep is bekend bij de kinderen hoe en wanneer ze hun werk na kunnen kijken, maar vooral ook waarom. De meerwaarde van het eigen werk corrigeren is dat ze daar direct op kunnen reflecteren en er op die manier een extra dimensie aan het corrigeren van werk toegevoegd wordt.

Het leerplein in de hal biedt leerlingen de gelegenheid om zelfstandig en stil aan het werk te zijn. De regels daarvoor zijn door de kinderen opgesteld in overleg met de Daltoncoördinator. De samenwerkplekken zijn in het lokaal en na de middagpauze ook in de hal.

bevindingen visitatieteam

Het zelfstandig functioneren van de leerlingen zien we terug in de verschillende groepen. De regels en routines zijn bekend, o.a.: materialen pakken en opruimen, nakijken en het uitvoeren van coöperatieve werkvormen vanaf groep 1.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Aan de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) worden voldaan door de leerkrachten en de doorgaande lijn wordt bewaakt door het invullen van de kijkwijzer. Deze wordt vervolgens ook met het team besproken tijdens de eerstvolgende daltonvergadering en zo nodig worden er actiepunten opgesteld.

Naast de vaste instructiemomenten bieden de leerkrachten voldoende tijd en ruimte om zelfstandig, in eigen tempo en eigen wijze te werken aan hun taken. Op het leerplein in de hal kunnen de leerlingen individueel en in groepjes werken. Niet alle leerlingen hoeven aan elke instructie deel te nemen.

De leerkrachten vinden het belangrijk om kinderen te laten participeren bij onderdelen waarbij dat mogelijk en wenselijk is. Zo worden er momenteel stappen

gezet om leerlingen te laten participeren in de kinderraad van de gemeente Aalten. Dit jaar zijn wij gestart met een leerlingenraad in school, dit gaat de komende tijd verder uitgewerkt worden.

Als school vinden we de interactie met maatschappelijke activiteiten belangrijk. Vooral tijdens de wekelijks georganiseerde talentenmiddagen komt deze indicator duidelijk naar voren. Er wordt gezocht naar een variatie van aanbod in een roulerende organisatie voor alle kinderen. Soms in het kader van een thema, zoals de Kinderboekenweek, kerst, cultuur onderwerpen. En soms meer gericht op technieken zoals een 3D-printer, het filmen met behulp van een 'green screen', koken en bakken.

bevindingen visitatieteam

De leerkrachten organiseren de lessen/activiteiten zo dat er voldoende tijd overblijft om leerling te begeleiden waar nodig. "Vrijheid" in instructie zorgt hier mede voor.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

De scholengroep Accent waar de Klimop deel vanuit maakt biedt leerkrachten de gelegenheid om deel te nemen aan zogenaamde leerteams (leren van en met elkaar) en om deel te nemen aan verschillende kortere of langere scholingstrajecten vanuit de Accent Academie. Deze kunnen individueel zijn maar ook in teamverband plaatsvinden. De scholingen zijn altijd op maat en op één van de Accentscholen.

In POP-gesprekken kunnen leerkrachten aangeven waarin zij zich verder willen ontwikkelen.

Tijdens het werkoverleg in het eigen team of met collega's van de koppelschool worden de leerkrachten gestimuleerd om actief deel te nemen en mee te denken. In kleine groepen, vaak met collega's van de koppelschool, wordt onderzoek gedaan en kennis gedeeld.

bevindingen visitatieteam

De scholengroep Accent maakt het mogelijk om collegiale consultatie binnen en buiten de school te kunnen vormgeven door onder andere de koppelschool en Accent Academie.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

De samenwerkingsvaardigheden worden expliciet aangeleerd en zijn een onderdeel van het Coöperatief Leren. Bij de instructie van de werkvorm wordt door de leerkrachten het les doel besproken en ook het sociale doel. Deze staan beschreven in de reader van Coöperatief Leren.

Het samenwerken van leerlingen is vooral te zien in het lokaal en tijdens de daarvoor bestemde uren op het leerplein in de hal.

Er zijn afspraken gemaakt samen met de leerlingen over de stiltetijden op het leerplein in de hal. Leerlingen kennen de afspraken en kunnen ze benoemen.

bevindingen visitatieteam

Leerlingen hebben de mogelijkheid om samen te werken wanneer ze niet mee doen met instructie.

We hebben verschillende coöperatieve werkvormen terug gezien in de praktijk, het maakt deel uit van jullie onderwijs.

Op de weektaak van een aantal groepen worden samenwerkingsopdrachten benoemd wat leerlingen stimuleert om samen te werken.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

De leerkrachten van de Klimop zijn zich bewust van de voorbeeldfunctie die zij hebben ten opzichte van de leerlingen. Collega's die samen een taak toebedeeld

krijgen voldoen daaraan. De terugkoppeling naar het team wordt tijdens 'bordvergaderingen' gedaan of met behulp van een draaiboek. Er is sprake van een nauwe samenwerking met de collega's van de koppelschool. Het pedagogische, veilige klimaat wordt als heel positief ervaren. Met onder andere de inzet van Rots en Waterlessen. Er is voor leerkrachten en leerlingen een goede, ontwikkelingsgerichte sfeer om in te werken. Dit wordt ook zo door externen, zoals invallers, bezoekers en ouders benoemd.

bevindingen visitatieteam

De bordsessies zorgen voor een bewust moment van stilstaan en reflectie. Jullie zijn gestart met Talentmiddag: groepsdoorbroken aanbieden van creatieve, ict en culturele activiteiten. Hier experimenten jullie mee om een juiste organisatie te vinden.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Mede doordat we werken met het vijf-gelijke-dagen model is de schooltijd voor iedereen een ononderbroken proces van de dag. Het samen eten geeft verbinding en rustmomenten om met elkaar in gesprek te kunnen gaan. Wij zijn een koppelschool met de daltonschool 't Warmelinck, in de nabijgelegen buurtschap IJzerlo. Met die collega's werken wij op verschillende manieren samen en wisselen wij onze daltonervaringen uit. Wij ervaren onze school als een veilige oefenplek voor kinderen voor democratisering en socialisering. Het is een kleine school maar wel de wereld in het klein, alle maatschappelijke uitdagingen komen ook bij ons langs.

bevindingen visitatieteam

De samenwerking met de koppelschool zorgt voor een lage drempel betreft intervisie, overleg en inspiratie. De gezamenlijk studiedagen zorgen voor korte lijntjes in de uitwisseling hiervan.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Door de inzet van het planbord in groep 1/2 en het gebruik van de weektaak in de andere groepen leren de kinderen om hun werk te plannen en bij te sturen. Voor kinderen die meer structuur nodig hebben is de leerkracht begeleidend en coachend aanwezig en wordt er in enkele gevallen gebruik gemaakt van een dagtaak.

Daarnaast maken wij gebruik van zogenaamde reflectiebakken waarin allerlei vormen van reflecteren te vinden zijn. Kinderen kunnen hiermee zelfstandig of samen reflecteren op hun of elkaars werk. Dit is volop in ontwikkeling.

bevindingen visitatieteam

Op verschillende wijzen wordt aandacht besteed aan reflecteren. Een echt doorgaande lijn kunnen we (nog) niet ontdekken. Het lijkt ons goed dat er de komende jaren aandacht uitgaat naar het 'waarom, hoe en wat' op het gebied van reflectie. De lijn groeit dan al doende en wordt zo stap voor stap ook zichtbaar en geïmplementeerd. En wordt die ook zichtbaar op de weektaak?

In groep 7 maakten we een foutenanalyse mee van een deel van de entreetoets. Leerlingen moesten bij fout beantwoorde opgaven aangeven of ze het antwoord echt niet wisten (ik beheers de stof nog niet) of dat het een fout door slordigheid was. Daar leer je van!

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

In iedere groep staat een reflectiebak. Voor de leerkrachten is dit een hulpmiddel om uit te putten om de manier van reflecteren af te kunnen wisselen met verschillende werkvormen.

De observaties van de intern begeleider worden nabesproken en daarbij wordt nadrukkelijk een reflecteren houding van de leerkracht verwacht. Het gebruik van filmbeelden waarop de leerkracht feedback geeft zijn een middel wat daarbij

regelmatig ingezet wordt. Dit wordt ook mee genomen naar de teamvergaderingen en daar besproken.

De ingevulde kijkwijzer, zoals die ook in het daltonboek opgenomen is, wordt tijdens daltonvergaderingen besproken en geëvalueerd. Leerkrachten reflecteren op zichzelf en geven elkaar feedback.

bevindingen visitatieteam

Het is voor ons heel duidelijk dat op De Klimop een team werkt dat met elkaar en van elkaar wil leren en samen gaat voor zo goed mogelijk onderwijs voor de kinderen.

Leraren houden elkaar op de hoogte van en zijn bekend met de mogelijkheden van hun leerlingen. Ze zoeken samen naar de best mogelijke oplossingen als dat nodig is.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Door middel van de scholingsgids van de Accentscholengroep krijgt het leren van met elkaar inhoud. Daarnaast worden er cursussen gevolgd op teamniveau tijdens studiedagen. Het komende schooljaar is het rekenonderwijs ons actiepunt en worden de studiemomenten aangeboden door Roel Roelofs. De opdrachten die daarvoor uitgevoerd worden komen tijdens de studiedagen weer aan de orde en dan wordt daarop feedback gegeven aan elkaar. Van en met elkaar leren krijgt ook inhoud in de samenwerking met de koppelschool.

De doorgaande lijn van reflectie op leerling niveau wordt bewaakt door de inzet van de reflectiebakken. Deze worden door de daltoncoördinator regelmatig bijgewerkt naar aanleiding van de feedback die gevraagd en gegeven wordt tijdens de daltonvergadering.

bevindingen visitatieteam

De Accentscholengroep schrijft in haar brochure "Accentueel": "Door eigenaarschap zet je mensen in hun kracht". Deze boodschap lijkt ons ook gedragen en uitgevoerd te worden op De Klimop.

Dalton staat regelmatig op de agenda van het team. De samenwerking met de koppelschool 't Warmelinck (beide scholen hebben/delen de directeur) is een prachtige gelegenheid om de spiegel voor te houden. Studiedagen worden gezamenlijk gehouden.

5. Effectiviteit / doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

De doelen worden met behulp van groepsplannen in ParnasSys opgesteld, gevolgd en bewaakt. In de groepen 1 en 2 is dit schooljaar gestart met het volgen van de kinderen door middel van het invullen van de Leerlijnen Jonge Kind in ParnasSys.

Door middel van het Ontwikkelingsvolgmodel bij de kleuters met een risicovolle ontwikkeling, de CITO niet- methode gebonden toetsen, methodetoetsen en observaties brengen we de voortgang van de leerlingen in kaart. Om de voortgang ten opzichte van zichzelf te bepalen wordt ook gekeken naar vaardigheidsscore en DLE. Voor leerlingen met een eigen leerlijn wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld.

Van de leerlingen wordt verwacht dat ze effectief en volgens de regels aan hun taakbrief werken en ze worden daar ook op bevraagd door de leerkracht.

bevindingen visitatieteam

Het valt ons op dat 'er gewerkt wordt' op De Klimop. Leerlingen zijn voortdurend bezig met hun taak al dan niet samen. Leerlingen waarderen het ten eerste dat ze de vrijheid krijgen om een werkplek te kiezen, te kiezen voor samenwerken, vrijheid hebben in de taakvolgorde enz. Ze pakken de hen geboden kansen. Over het algemeen hebben ze een goede werkhouding.

Er wordt gewerkt met ik-doelen. Wij denken dat het een mooie ontwikkeling zou zijn als deze persoonlijker gemaakt worden. Dat kan bv. door middel van een portfolio. Ze kunnen op enig moment ook op de weektaak komen te staan. Stapje voor stapje wordt de leerling meer eigenaar.

In de verschillende groepen zijn de ik-doelen zichtbaar. Jullie geven zelf aan dat deze niet voor alle leerlingen geschikt zijn en/of worden behaald.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

De leerdoelen heeft elke leerkracht omschreven in Youforce van Raet. In een gesprekscyclus van drie jaar worden deze met de directeur besproken, bijgesteld en/of aangescherpt.

De efficiëntie van de lestijd is terug te zien doordat er een duidelijke dagindeling is waarin de instructiemomenten zijn opgenomen. Zo weten kinderen en leerkrachten wanneer en hoe lang deze zal zijn.

Doordat er bij rekenen gebruik wordt gemaakt van een periodedoelenblad weten leerlingen zelf wanneer ze wel of niet moeten aansluiten bij instructie. Voor andere vakken communiceert de leerkracht dit met de leerlingen.

De leerkrachten zorgen voor een afwisseling in lessen en instructie door bijvoorbeeld bewegingsvormen in te zetten, coöperatieve werkvormen, lessen door de kinderen zelf voorbereid en dergelijke. Op deze wijze wordt ons daltononderwijs effectiever.

Analyse van toetsen en werk van leerling vindt structureel plaats tijdens het evalueren van de groepsplannen. Deze en eventuele vervolgstappen of acties worden besproken met de intern begeleider volgens de 1-zorgroute.

bevindingen visitatieteam

We zien de dagroosters in de groepslokalen in kwartiertjes ingedeeld. Voor de leerlingen is het duidelijk wanneer wat aan de orde is en op welke momenten instructie wordt gegeven.

Het direct geven van feedback op proces en product zorgt voor een grote mate van doelmatigheid.

De instructies zijn helder en bondig. Zo maak je en blijft er voor de leerlingen tijd om aan de slag te gaan. De leerlingen krijgen hierbij voor een deel zelf de keuze of ze mee doen met een instructie omdat het doel nog niet (volledig) beheersen.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.

5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.
------	--

evaluatie school

De Klimop heeft de afgelopen jaren voldoende gescoord op de eindtoets. De tussentijdse toetsen worden gevolgd en geanalyseerd middels het instrument van 'De Lat Omhoog' op Accent niveau en ook deze zijn volgens de verwachtingen.

De ik-doelen zijn in school zichtbaar en worden door de leerkrachten met de leerlingen besproken waar ze staan en wat de volgende stap in hun ontwikkeling zou kunnen zijn.

Het budget 'zware-zorg' wordt jaarlijks aangevraagd bij Accent scholengroep, onderdeel van het samenwerkingsverband Oost Achterhoek. Dit wordt jaarlijks toegekend, ingezet en geëvalueerd. De inzet van onderwijsassistenten, extra handen in de groep, is daar vooral helpend bij. Daarnaast zijn er ook medewerkers van ZoZijn in school aanwezig om de nodige ondersteuning te bieden bij kinderen met een PGB.

bevindingen visitatieteam

Op De Klimop kennen de leraren hun pappenheimers. Er wordt vooruitgekeken naar wat leerlingen nodig hebben en wat ze zelf kunnen. Het motto 'leer kinderen vooral niet wat ze zelf (al) kunnen' wordt als van nature gevolgd. Zo handelend blijft er vanzelf tijd over om als leraar daar te helpen en te ondersteunen waar het nodig is.

Borging als voorwaarde

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Het Daltonboek wordt jaarlijks bijgewerkt en bovenstaande items staan daarin vermeld. Het hele team voelt zich daar eigenaar van. Door middel van de website is het voor ouders en voor belangstellende in te zien.

Naast de daltonvergaderingen, die worden voorgezeten door de daltoncoördinator, is het daltononderwijs een vast agendapunt op elke teamvergadering.

In de nieuwsbrief wordt maandelijks een item aan dalton besteed om het dalton gedachtegoed ook bij ouders levend te houden.

Onze leerkrachten hebben een daltoncertificaat, er is een gediplomeerde daltoncoördinator en de directeur is gecertificeerd daltonschoolleider.

Van stagiaires wordt verwacht dat zij zich ook verdiept hebben in het daltononderwijs en door de bewuste keuze van 3^e en 4^e jaar studenten voor onze school blijkt ook dat dit gedaan is en dat ze graag ervaring op willen doen met het daltononderwijs. Heel fijn is dat de PABO Iselinge, waar wij onze studenten van krijgen, een module daltononderwijs aanbiedt waar veel studenten gebruik van maken.

Met de leerlingen wordt gecommuniceerd over 'de daltonhouding' en waar mogelijk denken ze mee hoe dit nog meer vorm kan krijgen. Dit vindt plaats op groepsniveau maar ook op schoolniveau, bv. de leerlingenraad heeft samen met de directeur de halregels gemaakt.

In de scholingsgids van de AccentAcademie wordt informatie aangeboden aan leerkrachten en onderwijsondersteuners. Leerkrachten kunnen zich inschrijven voor een scholing 'oriëntatie op dalton'. Hier wordt veel gebruik van gemaakt. De leerling- en oudertevredenheid wordt systematisch gevolgd middels een enquête.

De daltoncoördinator en de directeur gaan 4 keer per schooljaar naar de Dalton bijeenkomsten Oost Nederland in Deventer. Daarnaast zit de daltoncoördinator in een daltonnetwerkgroep en in is ze bestuurslid van de DON.

Tijdens de informatieavonden en in de nieuwsbrieven worden ouders op de hoogte gehouden van de daltonontwikkelingen.

Het bestuur heeft een positieve, belangstellende en stimulerende houding t.o.v. het daltononderwijs en geeft daar ook uiting aan tijdens het jaarlijkse schoolbezoek naar aanleiding van de ingevulde kwaliteitsmonitor.

bevindingen visitatieteam

Het team is zeer bewust bezig met het (dalton)onderwijs op hun school. In de gesprekken met ouders en met leerlingen horen we dit terug. Ook de vertegenwoordiger van "het Bevoegd Gezag" is heel positief over het team.

Ter voorbereiding ontvingen wij een zeer goed verzorgd en inhoudelijk heel helder Daltonboek. De informatie op de website is duidelijk.

Afspraken worden goed vastgelegd en nageleefd. Iedere medewerker en ook de leerlingen voelen zich daar senang bij.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

Leerlingen zijn enthousiast over de school. Zij geven aan dat er een goede sfeer op school en in de klassen is. Pesten komt nauwelijks voor, "je maakt snel vrienden als je nieuw bent op school".

Op de vraag wat er nu anders is dan 3 jaar geleden, geven zij aan: het werken met een weektaak, de vrijheid die wij krijgen, het samenwerken, zelf plannen van taken en de grote mate van zelfstandigheid.

Vrijheid en zelfstandigheid vinden zij erg prettig. Dit komt onder andere naar boven op de talentenmiddag. Je hoeft niet te wachten omdat je altijd verder kan met een andere taak.

De leerlingenraad/kinderraad moet zich nog verder ontwikkelen. Wat wordt er besproken? Wie brengt dit in? Hoe worden de leerlingen gekozen die hierin plaatsnemen? Welke rollen worden er vervuld door de leerlingen?

De leerlingen geven aan veel inbreng te mogen hebben, zoals de inrichting van de hal. Er is een mogelijkheid om met ideeën te komen.

Bovenbouw leerlingen geven aan nog meer uitgedaagd te willen worden. Meer keuzes krijgen in 'niet alledaagse' opdrachten (bv Spaans/schaken/...)

Het gesprek wordt afgesloten met complimenten voor de juffen: Ze zijn aardig, zien de kinderen en nemen tijd voor alle kinderen.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Over de ontwikkeling tot daltonschool geeft het team aan dat er aan de start van het proces al veel aspecten van het daltononderwijs waren geïmplementeerd. Na een bezoek aan de koppelschool vielen de puzzelstukjes samen en is men gestart met het daltontraject.

In het gehele proces blijft de 'Why?' het uitgangspunt.

Leerkrachten zijn enthousiast in het uitvoeren van experimenten. Hier krijgen ze voldoende gelegenheid voor van de directie. Door de kleine omvang van de school kunnen succesvolle experimenten snel de school in worden gerold, de lijntjes zijn kort.

Accent Academie biedt mogelijkheden om te ontwikkelen en mogelijkheid tot collegiale consultatie (koppelschool).

Het worden van een daltonschool is een proces wat door het gehele team wordt gedragen. Hierdoor is men erg enthousiast en ook ambitieus. Dat kan tevens een valkuil zijn. Door het enthousiasme is/ lijkt het team soms te ambitieus. Hierdoor wordt soms te weinig stilgestaan bij successen. Men wil gelijk weer door met het volgende. Successen mag je ook vieren en koesteren.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

De schoolleiding hebben het visitatieverslag geschreven maar met de ingrediënten van de leraren die allemaal actief zijn in DOP-groepen.

Het besluit om echt te gaan voor de licentie daltonschool erkend door de Nederlandse Dalton Vereniging is genomen nadat het team de 'puzzelstukjes zag samenvallen'. De directeur is ook degene die leiding geeft op de koppelschool 't Warmelinck die een licentie heeft. Haar kennis en inbreng zal een steentje hebben bijgedragen. Het is ons duidelijk dat hét besluit teambreed werd en wordt gedragen

De school heeft contacten met de Pabo Iselinge. Deze laatste biedt een daltonmodule aan. Studenten die hier bewust voor kiezen zijn zeer welkom op de school. Zo werkt men aan continuïteit in het lerarencorps. De Klimop is een opleidingsschool.

Ook de samenwerking met 't Warmelinck bespreken we. Het is heel fijn dat de beide scholen dezelfde leidinggevende hebben. Daardoor komt samenwerking gemakkelijk tot stand.

De bestuursfunctie in DON van de daltoncoördinator zal de school geen windeieren leggen.

'Vanzelfsprekend' zijn alle leraren Dalton gecertificeerd. De schoolleiding ervaart dat Dalton breed gedragen wordt en vindt ook dat er regelmatig ontwikkeling is. Tussen het besluit te gaan voor de licentie en de visitatie zit amper drie jaar. Er is veel gedaan.

Uit gesprekken met ouders

De ouders die wij spreken zijn enthousiast over de communicatie van de school naar de ouders.

Dat betreft de huidige communicatie over schoolse zaken maar ook individuele hun kind betreffende zaken als ook de communicatie drie jaar geleden over de overstap naar dalton. De ouders kregen duidelijke uitleg, werden goed geïnformeerd via nieuwsbrieven en op informatieavonden. Die basishouding van duidelijke informatie is er nog steeds.

Leraren laten een hoge betrokkenheid zien 'van het begin tot het eind' over hun kinderen, vinden de ouders. Ouders voelen zich thuis op de school. Er is een sfeer van geborgenheid. En de drempel naar de leraar en directie is laag.

Ouders ervaren het handelen van de leraren als het handelen vanuit één team. Men is consequent.

Het zou mooi zijn als het team mogelijkheden ziet en benut om nog meer in te spelen op de mogelijkheden van leerlingen en hen uit te dagen tot nog mooiere prestaties.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Hennie van Schilt (voorzitter van Collega van Bestuur)

De bestuurder geeft aan dat de neuzen in het team dezelfde kant op staan. Dat leidt tot een goede samenwerking binnen het team. Het is ook een ambitieus team.

Het bestuur geeft aan blij te zijn met de goede samenwerking met de collega daltonschool 't Warmelinck. Stichting Accent Scholengroep is groot voorstander van samenwerking tussen scholen. En wat is er mooier dan twee daltonscholen relatief bij elkaar in de buurt die samenwerken. Studiedagen organiseren de twee bedoelde scholen samen.

Het bestuur zet zich in om zoveel mogelijk scholen in de buurtschappen open te houden. Iedereen is welkom op de scholen van de stichting.

De stichting heeft ook zorg voor haar personeel. Daarvoor heeft de stichting de Accent Academie in het leven geroepen. Een van de mogelijkheden die de academie biedt is een cursus daltononderwijs die voor alle personeelsleden open staat. Er wordt veelvuldig gebruik van gemaakt.

De stichting werkt met een eigen invalpool. Doorgaans komt men daarmee uit de invalproblemen. Om te werken aan continuïteit heeft de stichting verschillende opleidingsscholen binnen haar bestuur. Dit is een effectief middel om aankomende ambitieuze leraren als vroegtijdig in het vizier te krijgen. Ook de daltonscholen in de stichting hebben daar profijt van. Immers de Pabo Iselinge biedt een daltonminor aan. De bestuurder is zeer goed te spreken over De Klimop. Maar als er dan toch iets mag opgemerkt worden wat voor verbetering in aanmerking komt, is het differentiatie, het omgaan met verschillen. Dat kan meer worden uitgewerkt.

Beoordeling

nr	Beoordelingskader	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	NVT	NVT
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit - doelmatigheid		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
X	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1	Onderzoek en experimenteer hoe ik-doelen persoonlijker te maken zijn. Op welke manier kun je de ik-doelen persoonlijk maken voor de leerlingen? Wellicht in combinatie met een portfolio en / of de weektaak. Kom tot implementatie van jullie bevindingen.
Nr. 2	Komen tot implantatie van reflectie. Er zijn verschillende experimenten op het gebied van reflectie uitgevoerd. Probeer dit te concretiseren zodat het meer hou vast krijgt. Het mag meer onderdeel worden van jullie dagelijkse onderwijs.
Nr.	
Nr.	
Nr.	

slotopmerkingen

Het was een heerlijke visitatiedag. Dat is te danken aan de openheid van directie en team. Wat heeft dit team in korte tijd veel voor elkaar gekregen. Chapeau ! Jullie hebben ambities en durven keuzes te maken. En jullie gaan ervoor dat wat jullie doen, goed te doen.

Bij het succes van nu, de licentie van de Nederlandse Dalton Vereniging mag en moet je even stilstaan. Vier het. Maar daarna weer door met het waarmaken van jullie dromen.

Jullie hebben nog heel wat op jullie programma staan. Houd aandacht voor de doorgaande lijnen. Heel veel succes in de komende jaren.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
		4 juli 2019

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Het team van de Klimop heeft een heel plezierige dag gehad. Dit is zeker ook te danken aan hoe de visiteurs zich hebben opgesteld. Iedereen heeft kunnen laten zien hoe het er dagelijks aan toe gaat op de Klimop. Wij lezen met enthousiasme de reacties van de ouders en leerlingen.

De opmerking van de bestuurder over differentiatie heeft de bestuurder, bij navraag, genuanceerd met de woorden:

De commissie (de meneer) noemde het als een risico voor het onderwijs. Dit heb ik wel beaamd, maar dan meer in z'n algemeenheid.

De aanbevelingen zoals deze zijn gedaan, dagen ons uit om de komende jaren met enthousiasme aan onze daltonontwikkeling te werken en verder te groeien als daltonschool.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Onderzoek en experimenteer hoe ik-doelen persoonlijker te maken zijn. Op welke manier kun je de ik-doelen persoonlijk maken voor de leerlingen? Wellicht in combinatie met een portfolio en / of de weektaak. Kom tot implementatie van jullie bevindingen.
actie	Er gaat onderzocht worden <i>waarom</i> wij niet tevreden zijn over ons huidige rapport en hoe wij in het nieuwe rapport ik-doelen van de kinderen zelf kunnen verwerken. Het is zeer wel mogelijk dat wij dan niet meer voor het huidige rapport kiezen maar voor een andere manier van verslaggeving.
uitvoerenden	Team, aansturing door directie, ib-er en daltoncoördinator.
tijdvak	2020 onderzoeken en daarna experimenteren. Hiervoor wordt een dop-groep portfolio opgezet. 2020-2021 in gebruik nemen een portfolio.
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	
aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Komen tot implantatie van reflectie. Er zijn verschillende experimenten op het gebied van reflectie uitgevoerd. Probeer dit te concretiseren zodat het meer hou vast krijgt. Het mag meer onderdeel worden van jullie dagelijkse onderwijs.
actie	Het team gaat experimenteren met reflectie, indien nodig een scholing.
uitvoerenden	Team, aansturing door directie, ib-er en daltoncoördinator
tijdvak	2019-2020 experimenteren met reflectie, 2020-2021 in gebruik nemen van de reflectietools, 2021-2022 reflectietools gebruiken en indien nodig verder ontwikkelen.
scholing/ externe ondersteuning	Koppelschool (Daltonschool) 't Warmelinck
toelichting	

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	
actie	
uitvoerenden	
tijdvak	
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

aanbeveling 4. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	
actie	
uitvoerenden	
tijdvak	
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum
	directeur		4 juli 2019
	visitatievoorzitter		7 september 2019

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van de NDV.